

A FELSŐZEMPLÉNI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1909. ÉV SZEPTEMBER HÓ 6-DIK NAPJÁN,
KISBÁRIBAN TARTOTT ŐSZI GYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

PÉTER MIHÁLY

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ

XXX. FÜZET.

SÁROSPATAK

NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

1909

A FELSŐZEMPLÉNI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1909. ÉV SZEPTEMBER HÓ 6-DIK NAPJÁN,
KISBÁRIBAN TARTOTT ŐSZI GYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

PÉTER MIHÁLY

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ

XXX. FÜZET.

SÁROSPATAK

NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

1909

A FELSZŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE 1909.
ÉVI SZEPTEMBER HÓ 6-ÁN KISBÁRIBAN TARTOTT
ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Hutka József esperes és Dókus Ernő egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt: Szegő Béni, Kozma Antal, Kádár János, Tudja Mihály papi-, Dókus Gyula, Dókus László Bernáth Aladár világi tanácsbírák, Dr. Izsépy Tihamér egyházmegyei ügyész.

Mint jegyzők: Péter Mihály papi, Isépy Zoltán világifőjegyző; Sütő Kálmán papi,- dr. Bessenyei Zénó világi aljegyző. Horkay Bertalan abarai, Cseh Pál alsómihályii, Hubay Bertalan b.-újlaki, Stephán Mihály csarnahói, Bottka Bertalan gercselyi, Séra János hardicsai, Böszörményi Sándor homonnai missiói, Sallay Béla kisbárii, Rác József kistráskai, Veress Károly ladamóczi, Erdélyi András lasztóci, Tomory Pál m.-izségi, Román Ernő n.-toronyai, Kozma Gedeon szőlőskei, Nyitray Lajos tusai lelkészek. Máthé Miklós kisazari megválasztott lelkész. Bornemissza István csarnahói, Horkay Lajos s.-ujhelyi s.-lelkész.

Mint egyházi küldöttek: Fiedler Nándor tanító bánóci, Kun Szabó István tanító deregnyői, Peti András gondnok hardicsai, Nagy Ferenc gondnok kisbárii, Erdélyi Mihály gondnok ladamóci, Könyves Andor tanító miglészi, Kassay József presbyter szőlőskei, Vajnay József tanító abarai küldöttek, több tanító és számos érdeklődő.

Elmaradásukat igazolták: Nemes Lajos világi tanácsbíró, Fejes István tb. esperes, s.-ujhelyi, Kiss Tamás málcai, Sztankovics Lajos nagytráskai, Szombathy Antal kolbásai és Virág József lasztoméri lelkészek.

1. A közgyűlés a templomban tartott istenítisztelettel kezdődött, amely alkalommal Máthé Miklós, kisazari lelkész imádkozott.

2. Dókus Ernő egyházmegyei gondnok pár meleg szóval üdvözlőlvén az egybegyülteket,

a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

3. Olvastatott Hutka József esperes következő indítványa

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

A nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés elé elfogadás végett mély tisztelettel alábbi indítványt terjesztem be:

„Dr. Ferenczy Árpád, a tiszáninneri ref. egyházkerület 1908. évi szept. hó 22-iki közgyűlésén jelenvolt egyházkerületi tagok ellen fegyelmi panaszt adott be s ezen fegyelmi panasz elbírálására a konventi elnökség a dunamelléki ref. egyházkerület bíróságát küldötte ki.

Ennek folytán ezen bíróság egyházi elnöke, az 1909. évi júl. 20-án 1029. sz. a. kelt végzéssel közölt panaszra, a nevezett egyházkerületi gyűlés jelenvolt tagjait s így engemet is a fegyelmi eljárást előkészítő nyilatkozatra hívott fel.

Miután pedig közigazgatási ügyekben az egyházkerületek végérvényesen határoznak s határozataikat az egyetemes Konvent sem bírálhatja felül, indítványozom, mondja ki egyházmegyei közgyűlésünk: ünnepélyesen tiltakozik az ellen, hogy egyházkerületünk jogerős határozatát, más egyházkerület, vagy maga az egyetemes konvent bírósága is felülbírálhassa s óvást tesz közgyűlésünk az ellen, hogy egyházkerületi közgyűlésünk tagjait, ennek határozathozatalban való részvételért, ide vagy amoda való szavazatáért bárminő egyházi hatóság fegyelmi eljárás alá vonhassa!

Indítványozom továbbá, hogy eme határozat a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé terjesztessék azzal, hogy keressen módot a főtiszteletű egyházkerület ezen jogsérelem orvoslására!“

Bánóc, 1909. aug. hó 28.

Mély tisztelettel:

Hutka József
esperes.

Az indítvány vita nélkül egyhangúlag elfogadtatván, a főt. egyházkerületre felterjesztetik.

4 A tavaszi közgyűlés 6. pontjára utalással olvastatik gr. Eszterházy Móric orsz. képviselő köszönő irata.

Tudomásul vétetik.

5. Sallay Béla lelkész, a tavaszi e.-m. gyűlés 14. pontjára bejelenti, hogy a borsii egyház tulajdonát képező s a borsii 28. sz. betétben 110. és 111. h. r. sz. ingatlanait s a 110. h. sz. alatt foglalt ingatlanon fekvő házat az egyház Kára Károly borsii lakosnak 4600 koronáért eladta s nevezett a vételárra 2000 koronát már be is fizetett, melyből az egyház adósságai ki lettek fizetve, míg az esedékes 2600 koronát pedig 5 év alatt lesz köteles kifizetni 5% kamataival együtt

Az egyházmegyei közgyűlés Sallay Béla lelkész jelentését helyeslőleg tudomásul veszi; a kérdéses ingatlanokra kötött adásvételi szerződést jóváhagyja és jóváhagyás végett a főtiszt. egyházkerületre felterjeszteni határozza.

6. Folyó évi tavaszi e.-m. gyűlésünk 16. sz. határozatára beterjeszt a tusai egyház lelkésze egy községi képviselőtestületi jkönyvet, mely szerint Tusa község képviselőtestülete folyó évi május hó 27-én tartott közgyűlésében utasította az ottani községi előljáróságot, hogy a hátralékos 40 korona orsz. tanítói nyugdíjárulékot, a gálszécsi m. kir. adóhivatal pénztárába haladéktalanul fizesse be. A szőlőskei tanító nyugdíjhátraléka tárgyában nem érkezett jelentés.

Mindkét ügy nyilvántartásba helyeztetik, s e tárgyban való jelentéstételre a tavaszi gyűlés elé, az illető egyházlátogatóság figyelme felhívatik.

7. A tavaszi egyházmegyei gyűlés 17. pontjára esperes szóbelileg jelenti, hogy a morvai egyház az iskolaépítésre kölcsönvett 2100 K tartozását még mindig nem képes törleszteni.

Az egyházmegyei gyűlés cme 2100 koronás kölcsön ügyet, továbbra is függőben hagyni rendeli.

8. A nagyráskai egyház 1596 korona tartozására vonatkozó, 1908. évi őszi e.-m. gyűlés 18 pontja.

További nyilvántartásba helyeztetik.

9. A tavaszi e.-m. gyűlés 20. pontjára a szőlőskei ref. egyház adósságainak rendezésére kiküldött Sallay Béla kisbárai ref. lelkész betérjeszti a vonatkozó presbyteri és egyházközségi közgyűlési jegyzőkönyveket, melyszerint az egyháznak összesen 3204 korona 50 fillér adóssága van s ezen adósság rendezésére az egyház a folyó évben nyerendő és 1104 korona 9 fillérben előirányzott adócsökkentési segílyt óhajtja fordítani s a hívek magokat kötelezik, hogy mindaddig, míg az adósság letörlesztve nem lesz, a behívatalnokokat éppen úgy fogják fizetni, mint addig, valamint a többi kiadásokat is fedezni.

Az egyházmegyei közgyűlés a fent említett határozatokat tudomásúl veszi, mert az által, hogy a hívek adózási képességéből törlesztendő adósságok az adócsökkenési segílyből fognak kifizettetni, tulajdonképen közvetve, a beállható adóemelkedés elejtése folytán, a hívek adózási terhén történik ez esetben a könnyítés s így az adócsökkentési segílynek az egyházmegyei közgyűlés által is gondosan őrzött célja el lesz érve s attól semmi irányban sem lesz eltérítve.

10. Folyó évi tavaszi e.-m. gyűlésünk 22. sz. határozatára jelenti a m.-sasi egyház lelkésze, hogy az ottani tanítói nyugdíjhátralékra nézve a helybeli körjegyzőtől azt a felvilágosítást kapta, hogy a hátralék már az ez évi költségvetésbe felvétellett és a meghatározott évi arány szerint be fog szedtetni. A szürnyegi 30 filléres hátralék egy része már be van szedve, s még ez évben ki lesz fizetve. Adóhátralék nincs. B.-Ujlakról jelenti a lelkész, hogy az adóhátralékot még a múlt év december havában kifizették.

Borsi a 200 koronás adóhátralékot kifizette. Alsómihályira nézve pedig a beterjesztett jkönyv szerint Zemplénnvármegye törvényhatósága 134—2933—909. szám alatt jóváhagyta a képviselőtestület azon határozatát, mely szerint az ottani ref. iskola tanítója után fizetendő 24 korona évi tanítói nyugdíjárulék fizetését a képviselőtestület magára vállalta. A jóváhagyás azonban azon megszorítással történt, hogy azon esetre, ha más felekezet, vagy az állam iskolát épít, a 24 korona tanítói nyugdíj fizetéséhez a nem református vallásúak további hozzájárulásra nem kötelezhetőek.

Az előterjesztés egy része tudomásul vétetik. A m.-sasi és szürnyegi nyugdíj-, illetve 30 filléres hátralékokat illetőleg pedig útasítatik az illető egyházlátogatóság, hogy tegyen ezekre nézve jelentést a jövő évi tavaszi gyűlésre.

11. A tavaszi e.-m. gyűlés 25. pontjára a tusai ref. lelkész bejelenti, hogy a tusai ref. iskola tantermének törvényszerű alakban leendő átépítése 1910. tavaszán fog végbemenni s hogy a Hoór és Tusaújfalu között építendő új iskola céljaira gróf Andrássy Géza Ő nagyméltósága által adományozni megígért építési anyagot e télen szándékoznak a hívek kiszállítani.

Tudomásul vétetik és további nyilvántartásban tartatik.

12. A tavaszi e.-m. közgyűlés 27. pontjára Veress Károly e.-m.-i levéltárnok bejelenti, hogy eddig összesen 4 lelkész jelentette be, hány könyv van náluk, a többi lelkész jelentését mind ez ideig be nem küldte. Bemutatja továbbá nevezett levéltárnok a könyvtárban található könyvekről és jegyzőkönyvekről szerkesztett kimutatást, végül szóbelileg javasolja egyes könyvek bekötését.

Az egyházmegyei közgyűlés a legszigorúbban útasítja az egyházmegye összes lelkészeit, — kivéve a bodzásújlakit, ladamócit, csarnahóit és gálszécsit, — hogy a törvényes követ-

kezmények terhe alatt, 30 nap alatt jelentsék be a levéltárnoknál, mely könyvek vannak nálok az egyházmegyei könyvtárból használat alatt. Segélyosztó bizottságot megbízza a közgyűlés, hogy a levéltárnok jelentése szerint s a rendelkezésre álló összeghez képest időszakonként fordítson bizonyos összeget a fontosabb könyvek bekötésére. A kimutatás kinyomtatása felett a lelkészektől beérkező jelentések után fog az egyházmegye határozni.

13. U. e. közgyűlés 28. pontjának II. főkérdésére hozott határozattal utasította a vegyesnyelvű istenitiszteleket tartó lelkészeket, hogy jelentsék be *a)* hány esetben tartottak a folyó évben tót, vagy magyar nyelvű istenitiszteleket, *b)* kutasák ki az egyházközségnél feltalálható adatok alapján, hogy az istenitisztelek nyelve mióta vegyes és hogy a régi állapottal szemben a magyar nyelv tekintetében haladás, vagy visszaesés tapasztalható-e, *c)* a megtartott istenitisztelek nyelvéről vezessenek pontos kimutatást s azt jul. 1-ig terjesszék be az egyházmegyei közgyűlésnek.

E kérdésre beérkeztek a feleletek: Migléc, Gálszécs, Bánóc, Vásárhely és Morváról. Lasztomér, Málca, Tusáról nem érkezett jelentés. A beérkezett jelentés szerint *a)* Miglécen 18 esetben tartatott tót nyelvű istenitiszteleket, de ilyenkor is magyar volt a predikáció utáni ima. Az éneklés mindig magyar volt.

Gálszécsen csak minden harmadik vasárnap tartatik tót istenitiszteleket. Az éneklés mindig magyar. Temetéseknel a predikáció és ima az anyaegyházban mindig magyar; azon filialis egyházakban azonban, a hol a nép teljességgel nem tud magyarul, a predikáció és ima is tót, de az éneklés ekkor is magyar. Bánócon minden harmadik vasárnap tartatik magyar istenitiszteleket, az éneklés azonban mindig magyar a temetéseknel is. Vásárhelyen és Morván csak a 6 urvacsorosztás alkalmával tót az ima és predikáció, a többi alkalommal egészen magyar. Az éneklés azonban mindig magyarul történik még a temetéseknel is.

b) Miglészen 1901-től áll fenn az előbbi állapot. Azelőtt teljesen tót volt az istenitiszteleket nyelve. Tehát haladás van.

Gálszécsen, mióta az egyházkerület kiadta a vegyes nyelvű egyházak istenitiszteleére vonatkozó rendtartást, azóta e szabály folytán megtartatott, sőt 1902-től már csak minden harmadik vasárnap tartatik tót istenisztelet. Az éneklés több évtized óta magyar lévén: mivel a rendelet kiadása előtt gyakrabban használták a tót nyelvet, itt is erős haladás van.

Bánócon a rendelet folyton betartatik. Az éneklés 1898. óta magyar. Haladás észlelhető. Vásárhelyen és Morván 1892. óta olyan az istenisztelet nyelve, a minőnek előbb fel van tüntetve. Haladás tapasztalható. A c) kérdésre az a) és b) pont alatt már felelet van adva.

A jelentés örvendetes tudomásul vétetik. A jelentést nem adott lasztoméri, málcái és tusai lelkészek felhivatnak, hogy feleleteiket a következő gyűlésre adják be.

14. A tavaszi e.-m. gyűlés 29 pontjára az e.-m. ügyész szóbelileg bejelenti, hogy szerdahelyi egyház 343 kor. 90 fill. hátralékos követelése erejéig Olcsvári Lajos bodrogszerdahelyi lakos ingatlanaira végrehajtási zálogjog van bekebelezve s hogy amikor a gondnokság kívánja, az árverés kitűzethető.

Az ügyész jelentése tudomásul vétetik s az ügy további nyilvántartásba helyeztetik.

15. A tavaszi e.-m. gyűlésnek a ladamóci egyház 3000 korona kölcsönére vonatkozó 32. pontja.

További nyilvántartásba helyeztetik.

16. A folyó évi tavaszi e.-m. gyűlés 40. sz. határozatára a homonnai egyház nem mutathatta be gróf Andrassy Dénes írásbeli beleegyezését arra nézve, hogy az 5116 korona iskolai alap kamatait a templom tetőzetének ujjaépítésére fordíthassa, mivel a gróf urtól érésben még válasz nem érkezett; ennél fogva

Az ügy további nyilvántartásba helyeztetik.

17. A tavaszi e. m. gyűlésnek 44. pontjának 4. alpontjában foglalt határozatra az esperes bemutatja a Máv. miskolci üzletvezetőségének átiratát, melyszerint a mezőlaborci ref. fiókegyháznak átengedett telek ügyében kiállított nyilatkozat teljes szövegének fentartásához az üzletvezetőség ragaszkodik, miután az más felekezetnek adott telek iránti nyilatkozattal azonos.

Miután a kérdéses nyilatkozat 4. pontját újabb tárgyalás után a közgyűlés aggodalomra okot nem szolgáltató alakiságnak tekinti, a kérdéses nyilatkozatnak a mezőlaborci fiókegyház által leendő aláírásához az egyházmegyei közgyűlés ezennel hozzájárul.

18. Esperes jelenti, hogy a tavaszi e.-m. közgyűlés 47. jkvi számú határozatához képest, úgy ő, mint az egyházmegyei pénztárnok a postatakarékpénztár cheque és clearing forgalmába beléptek.

Örvendetes tudomásul vétetik.

19. Az 1908. évi tavaszi e.-m. közgyűlés 51. jk. számú határozatával a ladamóci egyháznak megengedte, hogy 1800 koronát kitevő regále váltság címen fennálló tőketartozásának törlesztését, az 1912. évben kezdhesse meg.

Ezen ügy továbbra is nyilvántartatni rendeltetik.

20. A tavaszi e.-m. gyűlés 69. pontjának 2. d) alpontjában foglalt határozatára a ladamóci lelkész bejelenti, hogy Szombati Antal volt gondnoktól 4 napi díj visszatérítés címén 8 korona bevételeztetett. Tomory Pál számvevőszéki jegyző jelenti, hogy a kistoronyai egyház gondnoki számadását átvizsgálta s azt helyesnek találta.

Ezen jelentések alapján a ladamóci és kistoronyai számadások megerősítetnek s az egyház gondnokainak a felmentvény megadatik.

21. Esperes, hivatkozással a tavaszi e.-m. közgyűlés 61. jkvi pontjára bejelenti, hogy a málcai egyház javára bekebelezett ingatlan szolgalmijog megváltása címén, az ingatlan tulajdonosa 300 koronát kifizetett s a törlési nyilatkozatot — az egyházmegye nevében — jóváhagyta.

Tudomásúl vétetik.

22. U. a. e.-m. gyűlés 63. sz. határozatában foglalt ügy, amely szerint egyházmegyénk a kerület és Konvent útján felterjesztést intézett a m. kir. vall. és közokt. miniszteriumhoz, hogy a ladamóczi tanító díjleveléből a más felekezetűek tandíja címén felvett 200 koronás tétel töröltessék, miután az ügy felsőbb helyen még elintézését nem nyert,

További nyilvántartásba helyeztetik.

23. U. a. e.-m. gyűlés 64. sz. határozatára vonatkozólag a ladamóczi egyház lelkésze kérdést intéz az e.-m. közgyűléshez, hogy vajjon a ladamóczi presbyterium által hozott azon határozat, hogy az iskola túlzásfoltóságának elkerülése céljából 82 létszámig első sorban a reformátusokat veszi fel az iskolába, vajjon függőben tartatik-e a most kezdődő iskolai évre is?

Az e.-m. közgyűlés kimondja, hogy 82 létszámig első sorban református gyermekek veendők fel az iskolába.

24. A tiszánineni egyházkerület 1907. szeptember hó 24—26. napjain Sárospatakon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 72. pontja értelmében egy bizottságot azzal a feladattal bizott meg, „hogy amennyiben úgy az egyházak tulajdonát, mint az egyházi hivatalnokok és alkalmazottak javadalmát képező ingó és ingatlan javak kezelését és használatát pontosan körülírt szabályzatunk nincs, egy ilyen szabályzat-tervet készítsen. Ugyancsak az 1908. év szeptember 22—23. napjain tartott közgyűlés 109. pontjával e bizottsághoz utalta a gömöri egyházmegyének azon indítványát is, hogy ahol a lelkészek és tanítók használatában olyan földterületek

vannak, melyek sem kalászos, sem kapás növények termelésére nem alkalmasak, de adómentes területet nem képeznek, mentessenek fel a lelkészek és tanítók az ilyen földterületek adójának fizetése alól, illetőleg az ilyen területek befásítására, gyümölcsfákkal való beültetésére az egyházak utasíttassanak.“

A bizottság beadott szabályzat javaslatát, mely „szabályrendelet az egyházak tulajdonát képező, valamint az egyházi hivatalnokok és alkalmazottak javadalmául szolgáló ingó és ingatlan javak kezelésére“ címet viseli, a főt. egyházkerület 1909. év tavaszán tartott közgyűlése 18. pontjával az egyházmegyékhez tette le azzal, hogy arra nézve véleményöket az ősszel tartandó közgyűlésre adják be.

E szabályrendelet-javaslatra Péter Mihály papi főjegyző következő véleményét terjeszti elő:

„Ezen szabályrendelet szerint a belhivatalnokok jogot nyernének ahhoz, hogy úgy a bel, mint a kültelken akár épületeket emelhetnek s átalakításokat végezhetnek, akár telepítések (szőlőt, erdőt, fűzest) végezhetnek saját költségükön, a presbytérium beleegyezésével (általános határozatok), sőt a presbytérium beleegyezése nélkül is. (Épületekről szóló 7-ik pont.)

Ez a szabályrendelet-javaslat teljesen céljátévesztett. (Lásd az épületekre vonatkozó 4–8. pontot.) I. Ellenkezik egyházi törvényeink hagyományos szellemével, amelyek szerint az egyházak belhivatalnokainak tisztességes lakásáról és a céljaikra szükséges más épületek emeléséről gondoskodni tartoznak. Ahol azért akár új épületnek az emelése, akár átalakításnak a szüksége forog fenn, hogy ennek a szükségét a presbytérium be ne lássa, annál inkább, mert hiszen egy gyülekezet képesebb is egy épület emelésére, vagy átalakítására, mint egy lelkész, vagy tanító, ezt nem vagyunk képesek belátni. II. Ha ez a szabályrendelet-javaslat életbelépne a legnagyobb zavarok állnának be az egyházközségek életében. Mert tegyük fel, hogy egy belhivatalnok épületet emelhetne, vagy átalakíthatna a saját költségén akár a presbytérium beleegyezésével, akár anélkül. Az előbbi esetben a presbytérium könnyen rá állana arra, hiszen a lelkész építvén azt, nem nagyon mérlegelné, hogy azt egykor meg is kell váltani.

Nem célirányosabb-e azért az, ha a presbytériumot most bírjuk rá egy épület emelésére, ha az csakugyan szükséges,

mikor az esetleg pár év múlva történő változás esetén, csakugyan meg kell váltania, esetleg nagyobb huzavonával. Ha pedig a presbytérium beleegyezése nélkül is szabadna épületeket emelni, vagy átalakítani, tegyük föl, hogy akadna oly presbyterium, mely a belhivatalnok költségét megtéríteni nem akarná, akkor, midőn a szabályrendelet szerint ily esetben a belhivatalnok szabadon rendelkezne az épülettel, azt esetleg, pl. a lelkészlakhoz épített egyik szobát le is bonthatná, mily szép látványosságok állanának elő ennek folytán. Hangsúlyozva még egyszer, hogy el nem tudjuk képzelni azt, miszerint a presbitérium teljesen elzárkóznék egy sürgős és szükséges építkezés előtt, a fentiek után a szabályrendelet zavarokra szolgáltatna okot.

Ugyanezt mondhatjuk a szőlő- és erdőtelepítésekről is. (L. III. A—B. szakaszt.) Mindkettőnél megengedi ugyanis a szabályrendelet, hogy a belhivatalnok saját költségén szőlőt, vagy erdőt telepíthessen, de azt 25 évig a jogutód megváltani tartozik. Tegyük fel, hogy akadna valamely szőlőkultúrát üző s ahoz pénzzel rendelkező lelkész s kültelkének jó részét betelepítené s épületeket emelne. Miután az utánna következő, talán egészen szegény lelkész megváltani tartozik; ezen megváltás által soha ki nem heverhető adósságokba bonyolódna. Felfogásom szerint, ahol a szőlőkultúra divik, az egyházak ugyis rábirhatók, ha van hozzá pénzük, szőlőtelepítésre a belhivatalnok részére is. Ahol pedig ez ki nem vihető, ha a lelkész pénzzel rendelkezik, ugyis vehet, vagy építhet magának szőlőt. Erdőtelepítésről is az arra alkalmas területen magának az egyházközségnek kellene gondoskodnia, mert hiszen a lelkész által fásított erdőt az egyház ugy is megváltani tartozik.

Legszembetűnőbb intézkedése a szabály-javaslatnak, amit az élőfákról mond. Eddig az volt a gyakorlat, hogy aki szerette a természetet, a pomológiát, hogy lakóháza környékét széppé, kellemessé tegye s magának a gyümölcsfákból is hasznot teremtsen, élőfákat ültetett. Az abban való foglalkozásban gyönyörűségét lelte, nem vezette önzés, nem bántotta, hogy azon fák a következő lelkésznek is hasznot és gyönyörűséget fognak nyújtani. Az általa beültetett fák az egyház tulajdonává lettek s ha egy fát kivágott, ahelyett mást tartozott ültetni. Ez volt az igazi, a helyes felfogás. Most, ha egy

fát ledug, vagy beolt, az az ő tulajdona; azt az utód köteles megváltani. De az oltott gyümölcsfák közül csak 50 drbot, a többi alku tárgya, s ha az alku nem sikerül, akkor azzal szabadon rendelkezik. Tegyük hát fel, hogy valaki 20—25 évi hivataloskodása alatt egy szép gyümölcsöst, vagy egy árnyas helyet teremtett a maga gyönyörűségére és hasznára, az egyház díszére, sőt nem vezetvén önzés, az utód javára is. De most a szabályrendelet feljogosítja fáradtsága gyümölcsét visszakövetelni, kérjük azért, ily materiális felfogással nem követelné-e vissza szellemi és erkölcsi munkálkodásának a gyümölcseit is.

Meggyőződésünk szerint a szép iránti érzéket maga a természet oltotta bele szíveinkbe, ezért ha a kárpótlás elmarad is, ez a körülmény nem fogja a belhivatalnokot elkedvetleníteni s a költő szerint ezután is fog szántani, vetni s fákat nevelni. A felhozott okoknál fogva ez a szabály-javaslat egész terjedelmében elvetendő, mert habár az épületekről szóló 1—3. pont megállhatna is, és megállhatna némi változtatással a IV. és V. szakasz is, mint amelyek célszerű intézkedéseket tartalmaznak, de mivel ezek a többiekkel szerves összefüggésben vannak, ezért azoktól el nem szakaszthatók. Ezért fölkérendő volna a főt. egyházkerület megfelelőbb szabályrendelet készítésére.

Egyházmegyénk a szóban forgó szabályrendelet javaslatra benyújtott véleményes javaslatot indokainál fogva egész terjedelmében elfogadja, jegyzőkönyvbe iktatja, s a főt. egyházkerületre felterjeszti.

25. U.-e. egyházkerület jelen évi tavaszi Miskolcon tartott közgyűlésének 89. jk. pontja alatt, tekintettel a gömöri lelkészi értekezlet által felvetett azon indítványára, hogy mivel az E. T. 14. t.-c. 42. §-a a régi gyakorlat szerinti kánonikus órákról szól, melyeket azonban meg nem nevez, és tekintettel arra, hogy a gömöri egyházmegye ilyeneknek tekinti régi gyakorlat alapján az újév délutánját, virágvasárnap délutánt, áldozó csütörtök délutánt, a bőjti, aratási és újbori úrvacsoraosztás napjainak délutánjait, mielőtt e kérdésben a maga álláspontját kifejtene, az egyházmegyék véleményét kívánja meghallgatni.

Egyházmegyénk részint a f.-zempléni egyházmegyében lévő gyakorlatra, részint a történeti forrásokra (Theol. ismeretek Tára II. k. 117. lap) támaszkodva kanonikus óráknak a 6 úrvacsoraszertés napján tartott délutáni isteniszteleteket tartja, amikor a lelkész helyett a tanítók végezték az isteniszteletet.

26. A bánóci egyház presbytériuma a templom, a paplak és más egyházi épületek kijavítására pénztári készlet hiányában 13,000 korona rendkívüli kölcsönt vett fel a nagymihályi takarékpénztártól. A presbytérium az ügyet a jelen és június hó 20 és 27-én tartott ülésében szabályosan letárgyalta, úgy, miként az E. I. t.-c. 40. s következő §-ai rendelik. Rendkívüli kölcsönről lévén szó, az egyházmegyei elnökség a határozatot jóváhagyta s most az egyházmegyei közgyűlésnek bejelentetik.

A rendkívüli kölcsön felvételére vonatkozó presbytériumi határozat, mint törvényesen meghozott, jóváhagyatott.

27. Olvastatik a Bódva-völgy nyomdájának ajánlata, amely szerint nevezett nyomda hajlandó a jegyzőkönyveket ívenként, 100 példányt értve, 28 koronáért nyomtatni, az ezenfelüli mennyiséget pedig az összeg 35 százalékáért.

Útasittatik az egyházmegyei papi főjegyző, hogy a szóban forgó nyomdával lépjen érintkezésbe, kérjen a nyomdában készült művekből néhányat megtekintés végett, ezek alapján készült jelentését a következő gyűlésre terjessze be.

28. Szilágyi Béla ladamóci segédlelkész a felsőzempléni egyházmegyébe való bekebelezésért folyamodik. Csatolja a szükséges okmányokat.

Okmányai alapján, mint ladamóci segédlelkész, a felsőzempléni egyházmegyébe bekebelezetik.

29. A kisazari egyház a jelen év augusztus hó 8. napján Sütő Kálmán egyházmegyei aljegyző és Thuránszky Tihamér vil. tanácsbíró egyházmegyei kiküldöttek jelenlétében és vezetése alatt tartott lelkészválasztó gyűlésen, Máthé Miklós sátoralja-újhelyi segédlelkészt meghívás útján egyhangúlag lelkészévé választotta.

Miután a választás előkészítése, mint annak lefolyása a csatolt okmányok szerint az E. T. idevonatkozó szakaszainak teljes figyelembe vételével történt, Máthé Miklós kisazari lelkészé megválasztottnak kijelentetik s a felsőzempléni egyházmegyébe beerősítettik.

30. Esperes betérjeszti az ősszel folyósítani szokott segélyek iránt beadott kérvényeket.

E kérvények a segélyosztó bizottsághoz tételnek át.

31. Egyházmegyei gondnok jelenti, hogy számos lelkész az E. I. t.-c. 43. §-ának második bekezdését tévesen értelmezi a névszerinti szavazást illetőleg.

Egyházmegyei közgyűlésünk kimondja, hogy amely ügyekre nézve e § névszerinti szavazást rendel el, ott a szavazók nevei a jegyzőkönyvi határozatba befoglalandók, még ha a határozat egyhangúlag hozatott is.

32. A kolbásai egyház, tekintettel azon körülményre, hogy a főt. egyházkerületnél adósságai vannak, azt határozta, hogy adócsökkentési segélyét 3 éven keresztül ezen adósság rendezésére fordítja. Ez, valamint azon elhatározás is, hogy ezen idő alatt az eddigi módon fognak adózni a belhivatalnok részére, a presbiterium és a közgyűlés egyhangú megállapodásának eredménye.

A kolbásai egyház fenti határozata tudomásul vétetik.

33. Az országos közalaphoz segélyért folyamodnak a következő egyházak:

a) Szürnyeg, templomépítésből származott adósságának rendezésére kér 1600 koronát.

Mint buzgó, szegény, adós egyház ajánlatik 500 koronára.

b) N.-Toronya, villám által sújtott temploma és ősrégi, rozzant, lakhatlanná vált lelkészlakának újjáépítésére kér 2600 koronát.

Rendkívül szegény egyház, a hivek leginkább szőlőmunkából élnek, sokképen megpróbáltatott, most halaszthatatlan építkezései előtt áll, melegen ajánlatik 1000 koronára.

c) Migléc templomújításra kér 496 koronát.

Mint sokat építkezett szegény és buzgó egyház, ajánlatik 200 koronára.

d) Imreg iskolaépítésre kér 2000 koronát.

Mint szegény, buzgó egyház ajánlatik 500 koronára.

e) Nagykázmér templomépítésre kér 1200 koronát.

Mint szegény, idegen felekezetűek közé ékelt, buzgó egyház ajánlatik 500 koronára.

34. Olvastatott a csarnahói egyház kérelme, melyben az újonnan készített tanítói és kántori javadalmakról készített díjlevél megerősítését kéri.

Minthogy az új díjlevél a régivel egyező s az csakis 200 korona tandíjnak külön tételben való feltüntetése s az 1000 koronáig ki-

egészített államsegély kimutatása céljából volt újból elkészítendő, — az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyja és megerősíti.

35. Olvastatott a nagymihályi kir. járásbíróságnak telekkönyvi kiigazítási ügyben a kistráskai ref. egyház javára ifj. Király János és neje kistráskai lakosok ellen meghozott 700/1909. számú végzése.

Tudomásul vétetik.

36. Olvastatott a ladamóci egyház kérelme, melyben örösgerebsei ingatlanainak 11,065 korona árban való eladásához az egyházmegyei jóváhagyást kéri megadni.

Az egyházmegyei gyűlés az egyház anyagi helyzetére s nagyobb jövedelmezőségre való tekintetből a kérdéses ingatlanok eladása ellen elvi kifogást nem emel; mivel azonban a vételi ajánlatok közötti különbözetből s az általános földárakból következtetőleg is ezen ingatlanok eladásánál a tett ajánlatnál kedvezőbb is elérhető: felhívja a gyűlés a ladamóci egyházat, hogy ezen ingatlanok eladásainál a legcélszerűbben, egy széles körben közhírré teendő önkéntes árverésen igyekezzenek kedvezőbb eladási árat biztosítani s ennek megtörténte után mutassa be az ajánlatokat megbirálás, esetleg jóváhagyás céljából.

37. Olvastatott a nagytoronyai ref. egyház kérelme, melyben tekintettel arra, hogy a politikai község ajándékozás folytán faiskolaterületet nyert, — az egyházi faiskolának toronyépítés céljaira leendő eladását kéri engedélyezni.

Ezen ügyben az e.-m. gyűlés, az érdemleges határozathozatalt mindaddig mellőzi, míg az egyház minden aggodalmat elosztatólag nem tisztázza azon kérdést, vajjon a kérdéses faiskolát nem a tagosítás alkalmával kapta-e ajándékba

a közbirtokosságtól s így vajjon a felett teljesen szabad és korlátlan rendelkezési joga van-e az egyháznak ?

38. Olvastatott a gálszécsi egyház kérelme, melylyel jóváhagyás céljából bemutatja a gálszécsi 139. sz. tjkvben 305. és 306. h. r. sz. alatt felvett kuriális zsellér belhely földtulajdonjogának megváltására vonatkozólag Grauszgruber Emil és neje amerikai lakosokkal megkötött szerződést.

Mivel a gálszécsi egyház ezen földtulajdon fejében évente 14 koronát élvez s mivel ennek megváltása fejében megállapított 280 korona tőke ezen jövedelmet csakis 5% kamatoztatás mellett adná ki, a jelenlegi általános kamatláb pedig 4% nál többet nem tesz ki s a jövőben még a kamatlábnak csökkenésére van kilátás, a váltáságtőkét az egyházmegye csekélynek és méltánytalannak tartja s azért felhívja a gyűlés a gálszécsi egyházat, hogy igyekezzenek magasabb váltáságtőkét kieszközölni s ennek megtörténte után mutassa be az iratokat jóváhagyás céljából.

39. Olvastattak a lasztóci, deregnyői és tusai egyházak jelentései, melyek szerint az iskolai ingatlanoknak az egyházak nevére leendő átíratása folyamatban van.

A jelentések tudomásul vétetvén, hivatkozással a tavaszi e.-m. gyűlés 11. pontjára a lasztoméri és gercselyi egyházakat ismételtlen útasítja az egyházmegye, hogy az iskolai ingatlanok átíratása iránt haladéktalanul intézkedjenek s eljárásuk eredményét jelentsék be.

40. A nagytoronyai egyház bemutatja a lelkészlak építésére vonatkozó tervet és költségvetést, melynek költségei — előreláthatólag — 10.000 koronát fognak kitenni.

Az egyházmegyei közgyűlés, miután a törvényben előírt feltételek pontosan betartottak,

a nagytoronyai református lelkészlak építési tervét és költségelőirányzatát jóváhagyja és megerősíti.

41. A nagytoronyai egyház bemutatja a torony megújítására vonatkozó egyháztanácsi és közgyűlési határozatait, valamint a Szalánczy Mihály vállalkozóval kötött szerződést, mely 1700 K költséggel lett megállapítva s melyből 700 koronát, mint rendkívüli adót a hívekre szabályszerűen kivetettek — jóváhagyás céljából.

Az egyházmegyei közgyűlés a bemutatott szerződést és kivetést, miután a törvényben előírt feltételek pontosan betartottak s az ellenfelebbezés be nem adatott, jóváhagyja.

42. Olvastatott a gálszécsi lelkész jelentése, mely szerint munkácsi Süteő István rimaszombati ügyvéd, boldog emlékezetű neje, nagyszalantnyai báró Fischer Margit emlékére és nevére a gálszécsi református egyház javára 1000 korona alapítványt tett, azon feltétellel, hogy az mindenkor, mint Süteő Istvánné szül. báró Fischer Margit alapítvány kezeltessek és annak évi kamatai a gálszécsi egyház közszükségeire fordíttassanak.

Az egyházmegyei közgyűlés hálás köszönettel fogadja a nemes adományt és köszönetét jegyzőkönyvi kivonat útján fejezi ki alapítónak; egyúttal felhívja a gálszécsi egyház presbiteriumát, hogy az alapítvány célját foglalja jegyzőkönyvbe, nehogy ez később vitára szolgáljon alapúl s a jegyzőkönyvi kivonatot az egyházmegyeinek mutassa be.

43. Egyházmegyei pénztárnok bemutatja az országos ref. lelkészi nyugdíj- és özvegyárvagyámintézet 1909. évi járulékairól szerkesztett kimutatást.

Égész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni rendeltetik és a lelkészek, valamint az egyházak felhívhatnak, hogy ezen járulékokat november 1-ig fizessék be.

K i m u t a t á s

az országos ref. lelkészi nyugdíj- és özvegy-árvagyámintézet 1909. évi járulékaírói.

Sorszám	Egyházközség és gyámintézeti tag neve	Hátrálék		Belépési járulék		Évi tag-sági díj		Fenntar-tói járulék		Jegyzet
		K	f	K	f.	K	f.	K	f.	
1	Abara							35	04	
2	Horkay Bertalan					61	32			
	Alsómihályi							33	98	
3	Cseh Pál			92	61	59	46			
	Bánóc							39	58	
4	Huttka József					69	26			
	Bodzásujlak							39	16	
5	ifj. Hubay Bertalan			83	39	68	53			
	Csarnahó	35	—					35	—	
6	Stefán Mihály					43	77			
	Deregyő							37	06	
7	Tudja Mihály					64	85			
	Gálszécs							37	48	
8	Péter Mihály					65	60			
	Gercsely							43	80	
9	Botlka Bertalan					76	66			
	Hardicsa							33	—	
10	Séra János			76	08	57	75			
	Homonna							40	44	
11	Böszörményi Sándor			176	86	67	28			
	Kazsó	5	36					22	93	
	üresedésben	40	13			40	13			
12	Kisazar	6	06					16	—	
	üresedésben	69	72			28	—			
13	Kisbári							32	51	
	Sallay Béla			96	46	56	90			
14	Kisráska							33	64	
	Rác József			63	12	58	88			
15	Kolbása							33	20	
	Szombathy Antal					58	10			
16	Ladamóc							23	77	
	Veress Károly	67	42	104	07	55	19			
17	Lasztóc							32	54	
	Erdélyi András					56	95			
18	Lasztomér							42	06	
	ifj. Virág József			3	22	73	61			
19	Legenye							32	22	
	Kádár János					56	39			
20	Magyarizsép							40	28	
	Tomory Pál			2	99	70	50			
21	Magyarsas							32	66	
	Kozma Antal					57	16			
22	Málca							40	88	
	Kiss Tamás					71	55			
23	Migléc							33	26	
	Sütő Kálmán			37	60	58	21			
24	Nagyráska							32	90	Túlfizetése van.
	Sztankovics Lajos							31	45	
25	Nagytoronya			96	21	55	04			
	Román Ernő							61	80	
26	Sátoraljauhely							30	32	
	Fejes István					77	30			
27	Sátoraljauhely							30	32	Kamat : 45 K 88 fill.
	Szalay Béla			286	72	53	06			
28	Szőllőske	38	24					38	24	
	Kozma Gedeon					66	92			
29	Tusa							38	24	
	Nyitray Lajos				12	67	—			
30	Zemplén							38	76	Túlfizetése van
	Szegő Béni			104						

Deregyő, 1909. aug. 14.

(P. H.)

TUDJA MIHÁLY s. k.
e.-m. pénztárnok.

44. A migléczi egyház bemutatja a templomtorony felemelése, a templom és torony befedése tárgyában hozott presbytériumi és közgyűlési határozatait, melyek alapján kéri a tervet, a 4566 koronás költségvetést és a 4000 koronás egyéneenkénti kivetést megerősíteni.

Miután a templom és torony befedése, valamint a torony felemelése tárgyában hozott határozatok nem a törvény rendelkezéseinek megfelelőleg hozattak, mert a közgyűlések a presbytériumi gyűlés napján tartattak, tehát a 14 napi határidő mellőztetett; a hozott határozatok meghirdetve nem lettek: az egyházmegyei közgyűlés az egész ügyet a migléczi egyháznak visszaadja és felhívja, hogy azt a törvényben előirt határidők pontos betartása mellett ismételten tárgyalja, a határozatokat hirdesse meg és azon esetben, ha azok ellen felebbezés be nem adatik, megerősítés céljából az esperesnek mutassák be, akit az egyházmegyei közgyűlés ezennel felhatalmaz, hogy a terveket, költségvetést és kivetést az egyházmegye nevében jóváhagyhassa.

45. Olvastatott Horkay Lajos sátoraljaujhelyi segédlelkésznek kérvénye, melyben a felsőzemléni ref. egyházmegyébe való bekebelezését teszi.

Az egyházmegyei közgyűlés Horkay Lajost az egyházmegyébe bekebelezi s e határozatát a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésnek bemutatja.

46. A gálszécsi egyház a vasúti kisajátításból származott kölcsön vett 532 korona 50 fillér tőkét, ugyszintén a migléczi egyház az ugyanazon forrásból nyert s szintén kölcsön vett 1327 korona tőkét még nem állíthatta helyre s így az ügy

További nyilvántartásba helyeztetik.

47. Olvastatott a n.-toronyai egyház kérvénye, melyben a toronyépítés céljára tett 724 korona rendkívüli egyházi adókivetés megerősítését kérelmezi.

A kivetés törvényszerűen levén letárgyalva, a csatolt okmányok alapján az egyházmegye megerősíti.

48. Olvastatott Ónody Zoltán kistráskai tanító kérvénye, melyben kéri az egyházmegyét, hogy a hegyii és kistráskai egyházban végzendő szószéki szolgálatokért valamely alapból évi 150 korona tiszteletdíjban részesíteni méltóztassék. Ily alap hiányában pedig kegyeskedjék elkötelezni a kistráskai és hegyii egyházat, hogy szószéki szolgálataiért a fentemlített tiszteletdíjban részesítse.

Indokolásában előadja, hogy díjlevele értelmében kötelessége a tanítói és kántori teendők végzése, s lelkész akadályoztatása esetén annak helyettesítése. Előadja továbbá, hogy elődei alatt az volt a szokás, hogy a vasárnapi istenitiszteletet lelkész és tanító együtt előbb Kistráskán, azután Hegyiben végezte el. Ujabban a hegyii templom felszentelése óta azonban a régi szokás megváltoztatásával vasár- és ünnepnapokon délelőtt a lelkész és a tanító külön-külön teljesítik az istenitiszteletet, olyanformán, hogy egyik vasárnap délelőtt a lelkész Kistráskán, ugyanakkor a tanító Hegyiben végzi az istenitiszteletet, a következő vasárnap pedig megfordítva.

Az em. közgyűlés nincs abban a helyzetben, hogy Ónody Zoltán szószéki szolgálataiért díjazásban részesíthetné. Utasítja azonban a kistráskai és hegyii egyházat, hogy amennyiben azt óhajtja, hogy Ónody Zoltán helybeli tanító vasár- és ünnepnapokon délelőtt felváltva most az egyik, majd a másik egyházban szószéki szolgálatokat teljesítsen, ezért őt megfelelő tiszteletdíjban részesítse. Amennyiben pedig azt nem tehetné, a tanítót e.-m. közgyűlés a rendszeres szószéki szolgálatok teljesítése alól felmenti, lévén annak teljesítése a lelkész kötelessége.

49. Olvastatott Péter Mihály gálszécsi lelkész beadványa, melyben az E. T. III. t.-c. 11-ik §-ának második, illetőleg ugyanezen t.-cikk 13-ik §-ának 4-ik kikezdésére való utalással jelenti, hogy miután a gálszécsi egyházban a hívek sem

a lelkész, sem a tanító részére sem az adósegély előtt, sem azóta semmi egyházi adót nem fizettek és nem fizetnek, amint ezt a beterjesztett Rovatos kimutatás is igazolja, — miután továbbá a 10% vagyoni és ennek megfelelő személyi adózás elfogadásával kapcsolatban mindennemű más fizetés, így a népiskolai tandíj fizetése is eltöröltetett, sőt ez utóbbit már ennekelőtte készpénzben egy összegben, illetőleg többi fizetésével évnegyedes részletekben az egyház pénztárából kapja a tanító: ennél fogva a gálszécsi egyházban sem egyik, sem másik okból, a behivatalnokok díjlevelei átváltoztatásának szüksége nem forog fenn.

Tudomásúl vétetik.

50. Olvastatott a szőlőskei egyház presbytériumának 1909. aug. 22-én tartott üléséről felvett jkönyve, mely szerint a presbytérium Kun József nyug. tanítót a szőlőskei egyház tanítójává választotta. Ezzel kapcsolatban olvastatott Kun József nyug. tanító kérvénye, melyben a szőlőskei tanítói állásba való beerősítésért folyamodik.

Az e.-m. közgyűlés Kun József nyug. tanítónak szőlőskei tanítóvá való választását nem hagyja jóvá s Kun Józsefet a nevezett tanítói állásba nem erősíti be, mivel Hollós János szőlőskei tanító nyugdíjazás iránt beadott kérvénye a miniszterium részéről még nem nyert elintézt.

51. Olvastatott Böszörményi Sándor homonnai missiói lelkész kérvénye, melyben a mezőlaborci vallásoktatási utiköltség fedezése céljából a közigazgatási költségen felül kivetett egyh.-kerületi segélyekből már a folyó évre is 120 korona kiutalásáért folyamodik.

Az e.-m. közgyűlés fedezeti alap hiányában a kérést nem teljesítheti, de a folyamodást figyelembevétel végett az em. segélyosztó bizottságnak kiadja.

52. Olvastatott Zemplénavarmegye kir. tanfelügyelőjének az espereshez intézett több rendbeli átíráta, amelyek szerint a közelmúltban több iskolákat meglátogatott s azokban az alább felsorolt hiányokat tapasztalta. Kapcsolatosan olvastatott az illető iskolaszéki elnököknek az espereshez beterjesztett befelelése, a tanfelügyelő által konstatált hiányokat illetőleg.

Ezek szerint a) Alsómihályiban az iskola alacsony (2·77), túlsúfolt (36·62 □ m² területen 62 tanköteles), tehát újra építendő; az előírt tanszerek nincsenek meg; a gyermekek hordják a tűzfát, ők fűtenek, sepernek; a VI. osztály nincs szervezve; az I. osztály több csoportra van osztva; a felsőbb osztályok tananyaga nincs kellően feldolgozva.

Lelkészi befelelés szerint az alsómihályii iskola tanítója már két ízben, u. m. 1894. és 1907-ben részesült állami fizetéskiegészítésben, holott az iskolalátogatás és a tanulók létszámát mindkét alkalommal okmányilag kellett igazolni s a kultuszminisztériumtól e részben semmi kifogás nem emeltett. A létszámra vonatkozólag megjegyzi, hogy csak 61 volt a múlt iskolai évben az alsómihályii ref. iskola beírt tanulóinak száma. A túlsúfoltágon akként fog segíteni, hogy miután a ref. tankötelesek száma a jövő iskolai évre csak 39, más vallásút csak korlátozott számban, legfeljebb 20-at fognak az iskolába felvenni. A tanszerek beszerzésére a jövő iskolai év végéig még van idő. A fűtőanyagot igaz, hogy a gyermekek hordják, de a fűtést és sepregetést nem a gyermekek végzik, hanem évi 12 korona díjért az egyház végezteti. A VI. osztály azért nem volt meg, mert azok a ref. vallású tanulók, akik az elmúlt iskolai évben VI. osztálybeliek lettek volna — szám szerint ketten voltak — Sárospatakon voltak gimnáziumi tanulók, a nem ref. vallásúak pedig Lasztóczra jártak iskolába. Máskor mindig volt szervezve a VI. osztály. Az I. osztály azért volt több csoportra osztva, mert a ref. gyermekek szeptember hóban rendszeren beiskoláztatnak, azonban más vallásúakat elsőbe november, sőt még december hóban is hoznak, innen származik a csoportokra osztás. De meg az ottani iskolába tót gyerekek is járnak, akiket előbb magyarul kell tanítani s ennél fogva minden I. osztályos együtt nem haladhat. Ezen akként fog segíteni, hogy a következő iskolai évben időközben jötteket nem fognak felvenni. Ami végül a felsőbb

osztályok tananyagát illeti: ennek teljes keresztülvitelére a tanítót utasította.

A lelkész befelelése tudomásul vétetik. Egyben utasítatik a hiányoknak az általa jelzett módon való orvoslására s ez ügyben való jelentéstételre az egyházlátogatóság figyelme felhívatik.

b) Szürnyegen a külső felirat nincs meg; az iskola alacsony, rosszul világított; az előírt tanszerek nincsenek meg; a rendtartási naplókát a tanító nem tudja felmutatni; a tanítási eredmény csak a legjobb akarattal minősíthető elégségesnek.

Lelkészi befelelés szerint a szürnyegi és imregi iskolákra vonatkozólag, a tanfelügyelő által elrendelt azonnali építkezésre nézve 3 évi halasztást kértek Zemplénum megye köz. bizottságától; Szürnyeget illetőleg okul hozván fel a tavaly pusztított nagy tűzvészt, Imreget illetőleg a hivek által viselt súlyos egyházi adót, mely utóbbi az adósegély igénybevétele folytán a közel jövőben csökkenni fog. Magyarsásra nézve pedig azt kérik, hogy jelenlegi iskolai épületeiket, amelyeket 1902-ben építettek újból s teljesen jó karban vannak, hagyassák meg továbbra is. Vagy ha ez nem volna lehetséges, úgy a köz. bizottság indítsa meg az eljárást M.-Sason egy állami iskola felállítására iránt, mivel a néptelen és napi kiadásával sem bíró egyház új iskolát építeni nem képes.

A Szegő Béni esperesi küldött által Szürnyegen 1909. június 27-én felvett jkönyv szerint a presbyterium az iskolai hiányokat tudja, ismeri, azonban az 1908. évi nagy tűzvész miatt kivetést ezúttal semmiképen nem tehetnek, a közel jövőben azonban a legnagyobb készséggel fogják pótolni a hiányokat, amint ezt a közigazgatási bizottsághoz is bejelentették.

Utasítatik a szürnyegi egyház előjárósága, hogy az iskolai külső feliratot haladéktalanul, a hiányzó iskolai tanszereket pedig legkésőbb 1910. szeptember 30-ig okvetlenül szerezze be,

az iskolát pedig mennél előbb a törvény követelményeinek megfelelőleg hozza rendbe.

A tanító utasíttatik, hogy a rendtartási naplókat szerezzé be és pontosan vezesse s a tanító munkájának buzgóbb és odaadóbb teljesítésével múltjához méltó tanítási eredmény felmutatására törekedjék.

Egyben utasíttatik az imregi és m.-sasi egyház előljárósága is, hogy iskoláját a törvény követelményeinek megfelelőleg mennél előbb hozza rendbe.

c) Nagytoronján a tanterem alacsony, rosszul világított; a tanítói lakás zsuppal fedett alacsony parasztház; a törvény követelményeinek meg nem felelnek. Az iskola az előírt tanszerekkel nem rendelkezik.

Presbyterium befelelése szerint az iskola 1895-ben épült, annak úgy fala, mint padlása és tetőzete kifogástalan jó. Méreteiről szóló községi bizonyítvány egy évvel ezelőtt az államsegélyre való folyamodáshoz mellékelletett s ellene akkor sem a tanfelügyelőség, sem a miniszterium részéről kifogás nem emeltetett. A tantermen 4 ablak van, kettő északkeleti, kettő a délkeleti oldalról. A hiányzó tanszerek beszerzésének a határideje még le nem járt, a költségvetésben ez évben is fel van véve e célra bizonyos összeg. Az egyháznak évek óta nőtlen tanítói voltak, akiknek nem volt igényük a törvény követelményeinek minden tekintetben megfelelő lakásra, azonban szükség esetén kész az egyház a tanítói lakot a törvény követelményeinek megfelelőleg rendbehozni.

Utasíttatik a n. toronyai egyház előljárósága, hogy a terem kellő magasságúra emeltesse fel. A rossz világításon akként segítsen, hogy a gyermekek csupán egy oldalról, nevezetesen balról kapják a világosságot. Mind a 4 ablak tehát balról helyezendő el, s a más oldalon levő ablakok becsinálандók. A hiányzó tanszerek a törvényes időre beszerzendők. A tanítói lakásnak a törvény követelményeinek megfelelőleg való rendbehozására a presbyterium mielőbb tegye meg a szükséges intézkedéseket.

d) A ladmóczi iskolában egy tanító vezetése alatt egy osztályba 100 mindennapi iskolaköteles van beiskolázva s még beiskolázatlan tankötelesek is vannak a községben.

Ezen körülmény feltétlenül szükségessé teszi még egy tanterem építését és a II ik tanítói állomás szervezését. A tanszerek hiányosok s így pótlandók.

A presbyterium befelelése szerint 62 ref. vallásu gyermek jár az iskolába, a tanterem pedig 82 növendék befogadására elegendő s így a presbyterium nem érzi az elkötelezettséget a második tanterem és tanítói állomás felállítására. Anyagi erő hiányában különben sem tehet sem most, sem a közel jövőben eleget a felhívásnak. A hiányzó tanszereket nem pótolhatja mindaddig, míg részletes kimutatást nem kap a hiányról, miután a törvény által megkívánt legszükségesebb taneszközök a szemléltető képek kivételével megvannak.

A presbyterium befelelésének első része tudomásul vétetik. A hiányzó tanszereket illetőleg pedig útasítatik az egyház előjárósága, hogy a vallás- és közokt. minisztérium által megállapított kötelező tanszerbeli felszerelés jegyzékét, mely az 1907. XXVII. t.-cikk végrehajtására kiadott miniszteri útasítás „IV. Függelék“ címe alatt olvasható, tekintse meg s amelyek e sorozatból hiányzanak, azokat a törvényes határidőre okvetlenül szerezze be.

e) A szőlőskei egyházközségben a tanítói lakás újra építendő, mert különben a tanító államsegélye be fog szüntetettetni. Szükséges tehát, hogy a nevezett egyházközség hozzon egy határozatot, amelyben határozottan ki legyen mondva, hogy a tanítói lakást mikor fogja rendezni (2—3 év múlva) s ezen határozatot egy kérvénnyel nyújtsa be a vármegye közigazgatási bizottságához.

Lelkész befelelése szerint az adócsökkentési segély megérkezéséig nincs az egyház abban a helyzetben, hogy a tanító lakást újjáépíthesse.

Útasítatik a szőlőskei egyház előjárósága, hogy hozzon egy határozatot arra nézve, hogy

a tanítói lakást mikor szándékozik a törvény követelményeinek megfelelőleg rendbehozni, s ezen határozatot nyújtja be a vármegyei közigazgatási bizottsághoz, egyidejűleg a határozatban megjelölt ideig időhaladékért folyamodni.

53. Olvastatott a f.-zempléni ref. egyházmegyei tanítóegyesület 1909. július 14-én Sátoraljaujhelyben tartott közgyűlésének j.-könyve, melynek 3-ik pontja szerint az abarai kör Zsoldos Ferenc nagyráskai tanítót választotta elnökévé.

Tudomásúl vétetik.

54. Ugyanazon gyűlés 5. pontja szerint a tanítóegyesület eleget tett a vall. és közokt. miniszteriumnak az alapszabályok módosítására irányuló kívánalmainak; a 7-ik § épségben hagyására azonban, mely a büntető határozatra vonatkozik, tisztelettel kéri a Vkmiszteriumot, mivel az 1896. febr. 4-én 2500 sz. alatt megerősített alapszabályok is, melyeknek egy példánya a miniszteriumban van, büntető határozattal vannak ellátva, másfelől pedig az egylet büntető határozat nélkül fenn nem állhat.

Az egyházmegyei közgyűlés a tanítóegyesület alapszabályait jóváhagyás végett a nagymélt. vallás és közokt. miniszteriumhoz felterjeszti.

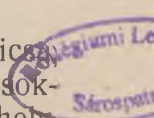
55. Beterjesztetett az egyházmegyei tanügyi bizottság 1909. aug. hó 12 ik napján Saujhelyben tartott ülésének jkönyve, mely szerint

1. 1890 mindennapi iskolaköteles közül 6, — 535 ismétlő iskolaköteles közül 8 nem járt iskolába.

Örvendetes tudomásúl vétetik.

2. Az iskolák osztályzata a következő:

Kitünő osztályzatúak: Kistoronya, Kolbása, Hardics, Lasztóc, Garany, M.-Izsép, Kistráska, Abara (nő); a vallásoktatás szempontjából a következő állami iskolák: Saujhely.

Hosszúláz, Legenye, N.-Mihály, Homonna, Berettő, Cselej—Egres, Nagykázmér.

Dicséretesek : Zemplén, Ladmóc, Szürnyeg, Imreg, M.-Sas, Nagytoronya, Gálszécs, Bánócz, Deregnyő, Morva, Abara (fi), N.-Ráska. A vallástanítás szempontjából a következő állami iskolák : Kazsó, Töketerebes, Lazony, Gercsely.

Jók : Alsó Mihályi, Tusa, Miglész, Kisazar, Málcza. A vallástanítás szempontjából : Bodzásujlak (állami).

Elégségesek : Nagybári, Szalók, Vásárhely, Lasztomér.

Nem voltak osztályozhatók : Szöllőske, Csarnahó, Szerdahely (állami iskola.)

Tudomásúl vétetik.

3. Az ugyanazon jkönyvben foglalt indítványok alapján a következő határozatokat hozta az egyházmegye :

a) Megújítja az egyházmegye ama tavalyi határozatát, mely szerint az összes iskolafenntartó egyházak vegyenek fel költségvetésükbe oly összeget a még hiányzó tanszerek beszerzése céljára, hogy a vallás- és közokt. minisztérium által kötelezőleg előírt, I. osztályba sorozott tanszerek 1910. szept. 30-ig beszerezhető legyenek.

b) Utasítatnak az iskolalátogatók, hogy az E. minta rovatainak kitöltésére nagyobb gondot fordítsanak.

c) Utasítatik a ladmóci, garanyi, imregi, m.-sasi, zempléni egyházak előjárósága, hogy úgy a vallástani, mint a többi iskolai kézikönyveket, az iskolai év kezdetén kellő példányszámban szerezzék be.

d) Utasítatik a vásárhelyi, szalóki, tusai, lasztoméri egyház előjárósága, hogy a tanterem törvényszerűvé tételéről, az utóbbi pedig egy második iskola s ezzel kapcsolatban egy második tanítói állomás felállításáról gondoskodják. Lasztomérban az értesítő-könyvecske is beszerzendő.

e) Utasítatik a n.-bárii, zempléni, szőlőskei egyház előljárósága, hogy a tanítói lak mielőbbi rendbehozásáról gondoskodjék.

f) Utasítatik a tusai tanító, hogy a magyar nyelv tanítására, a helyes magyar kiejtésre, a beszéd- és értelemgyakorlatokra, s általában az összes tantárgyak tanítására nagyobb gondot fordítson. A tusai lelkész pedig nézzen utána a gálszécsi telekjkönyvben, ha vajjon az iskolai ingatlan az egyház nevéen áll-e ? s erről tegyen jelentést a jövő évi tavaszi gyűlésre.

g) Utasítatik a miglészi tanító, hogy a beszéd- és értelemgyakorlat oktatására, a helyes magyar kiejtésre, a szabatos magyar beszédre, a fejbeli és írásbeli számtan tanítására, az értelmes tanításra és tanulásra, a könyv nélküli tárgyak beemléztetésére, úgyszintén értelem szerint való elmondatására, a gyermekek folyékony és szabatos feleletre való oktatására, a helyesírásra s az írásbeli dolgozatok kiigazítására nagyobb gondot fordítson.

h) Utasítatik a kisazari tanító, hogy minden egyes tantárgyból nagyobb eredmény felmutatására törekedjék.

i) Utasítatik a deregnyői és kistráskai egyház előljárósága, hogy az iskola rossz világításán akként segítsen, hogy a gyermekek csak egy, és pedig a baloldaltól kapják a világosságot. Ehez képest a baloldalon vágasson még két ablakot, a más oldalon levő ablakokat pedig csináltassa be. A deregnyői egyház pedig az iskolai bejárat elé valamelyes előszobát is állíttasson, hogy ne közvetlen kívülről nyílják az az ajtó az iskolába.

j) Utasítatik a szalóki egyház előljárósága, hogy az iskolába külön bejáratot készíttessen. Az értesítő-könyvecskét és az összes szükséges naplót a tanító szerezzze be és pontosan vezesse. A tanító pedig, miután iskolája nagyon gyenge, ha még nem tette volna; nyugdíjkerényét azonnal adja be.

k) Utasítatik a vásárhelyi tanító, hogy a tananyagot az I. osztályban is végezze el, a naplókat hiány nélkül szerezzé be, s pontosan vezesse. A Természettant, Természetrajzot, Alkotmánytant kellő példányban rendelje meg és tanítsa. A gyermekeket a vizsgára teljes számban egybegyűjtse. A mulasztókat pontosan mutassa ki. Nyugdíjkérvényét, ha még nem tette volna, haladéktalanul adja be.

l) Szemere Miklós úr Ömértóságának a lasztóczi egyház részére tett 100 koronás iskolai célú alapítványáért az egyházmegye jkőnyvi köszönetet szavaz.

m) Utasítatik a gercselyi lelkész, hogy figyelmeztesse a bistei szülőket, miszerint iskolaköteles gyermekeiket irassák be a b.-ujlaki állami iskolába.

n) Utasítatik a zempléni tanító, hogy az értesítő-könyvecskét szerezzé be, az összes énekeket kotta szerint tanítsa, s a szabatos feleletekre és az ítézőképesség fejlesztésére nagyobb gondot fordítson.

o) Utasítatik a ladmóci tanító, hogy az értesítő-könyvecskét szerezzé be. A gyermekek feleletbeli bátorságára, tájékozottságára, alaposágára nagyobb súlyt fektessen. Az emlékező és ítézőtehetséget egyenlő arányban fejlessze. A felvett növendékeket a lehetőségig iskolázza be. A különböző írásbeli dolgozatokat gyűjtse egybe és őrizze meg. A növénygyűjtést helyesebb alapokra fektesse oly módon, hogy a gyűjtött növényről a gyermek beszélni is tudjon.

p) M.-Sason a leltár és értesítő-könyvecske beszerzendő. A tananyag precízebben dolgozandó fel. A történelem tanításra nagyobb súly fektetendő és amennyiben a tanítás a B) óraterv szerint történik, a történelem már a IV. osztályban is tanítandó. Az írásbeli dolgozatok egybegyűjtendőek.

q) Szűrnyegen a tananyag teljesen feldol-

gozandó. A fegyelem szigorítandó. Az iskolai dolgozatok megőrizendők.

r) Utasítatik az imregi tanító, hogy a feleltetbeli készségre nagyobb gondot fordítson. Az ítéltőképességet kellőképen fejlessze. Az iskolai dolgozatokat gyűjtse egybe. A külső iskolai felíratot rendelje meg.

s) Utasítatik a nagytoronyai tanító, hogy az értesítőkönyvecskét szerezzé be. A nagybáii tanító az iskolai külső felíratot rendelje meg. Csarnahót illetőleg felhívatik az iskola látogatóság figyelme, hogy a jövő alkalommal az ottani iskolát szigorúan vizsgálja meg, mivel már két ízben nem volt megvizsgálható, járvány miatt be lévén zárva.

t) Utasítatik a kistoronyai és kolbásai iskolaszék, hogy a tanévet a törvényes időben zárja be. Utóbbi helyen és Nagyráskán az értesítőkönyvecske is beszerzendő. Abarán a leltár és haladási napló szerzendő be.

u) Utasítatik a gálszécsi tanító, hogy amennyiben a B) óraterv szerint tanít, a IV. osztályban történelmet is tanítson és minden osztályban a tantervben megállapított terjedelemben vigye keresztül a tananyagot, általában pedig tanítói kötelességét több szorgalommal és odaadással teljesítse.

x) A lasztóczi lelkésznek a nagykázméri vallástani fuvardíj felemelése iránti kérését, nemkülönben a tanügyi bizottság útján felterjesztett azon kérelmet, hogy az iskola látogatók az állami iskolákban végzett vallástani megvizsgálásáért minden egyes állami iskola után részesüljenek a 5 korona fuvardíjban, az egyházmegyei közgyűlés megfelelő alap híján az államsegély felemeléseig nem teljesítheti.

y) Utasítja az egyházmegye az összes lelkészeket és tanítókat, hogy a Czinke-féle iskolás gyermekek számára való imakönyvet jelen iskolai év kezdetétől kellő példányszámban szerezzék be.

56. Olvastatott Kormos Gerő ladmóczi tanító beadványa, melyben előadja, hogy a helybeli lelkész elnöklete alatt f. é. júl. 25-én tartott egyh. énekkari közgyűlés az öt évvel ezelőtt nevezett tanító által alakított ladmóczi egyházi énekkarnak a felosztatását határozta el; az énekkarnak mintegy 65 korona 99 fillérfi vagyont pedig orgonaalapra ajándékozta. Tette pedig ezt azon indokolással, hogy már mintegy két év óta énekkari órák egyáltalán nem tartatnak. Megjegyzi, hogy az énekkari órák tartása azért szünetelt, mert 1907. őszén a II-ik szőlamból nehányan Amerikába költöztek, úgy az énekkar tanítását addig, míg alkalmas tagok nem fejlődnek, abba kellett hagyni. Az elmúlt télen pedig az analfabéták tanítása miatt nem tanulhattak. Utasítást kér arra nézve, hogy miképen lehetne az énekkart a felosztatástól megmenteni.

Utasíttatik a ladmóczi egyház lelkésze, hogy tekintélyének teljes latbavetésével, tapintatának és papi bölcsességének teljes kifejtésével törekedjék e nemes és szép célú együletet visszaállítani, s hasson oda, hogy az énekkar alapszabályai miniszteri és egyházhatósági megerősítést nyerjenek, és a tőkepenz is az énekkar tulajdonába visszabocsáttassék.

57. Esperes jelenti, hogy az időszaki bíróság tagjainak megbízatása lejárt.

Az időszaki bíróság egy évi időtartamra az elnökség mellett Virág József papi, Bernáth Aladár, Dókus Gyula világi tanácsbírák, mint rendes, — Szegő Béni, Tudja Mihály papi, Dókus László világi tanácsbírák, mint póttagok és az egyházmegyei ügyészből megalakíttatik.

58. Az őszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül kiküldetnek:

Az elnökség mellett rendes tagokül: Kozma Antal, Kádár János papi, Dókus László, Bernáth Aladár világi tanácsbírák; Péter Mihály papi,

Isépy Zoltán világi főjegyzők; póttagokul Virág József papi, Nemes Lajos világi tanácsbírák.

59. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldetnek

Az elnökség mellett: Dókus Gyula, Dókus László, Bernáth Aladár világi tanácsbírák és a jegyzői kar.

A hitelesítő ülés helyét és idejét az elnökség fogja megállapítani.

60. E jegyzőkönyvi pontok a hitelesítő bizottság által meghitelesítettettek.

II. BIRÓSÁGI ÜGYEK.

A felsőzempléni református egyházmegye fegyelmi bíróságának Kisbáriban, 1909. évi szeptember hó 6-án tartott üléséről felvett

JEGYZŐKÖNYV.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus Ernő e. m. gondnok elnöklete alatt, Szegő Béni, Kádár János papi, Dókus Gyula világi tanácsbírák, Bernáth Aladár világi tanácsbíró, mint előadó és Isépy Zoltán vil. főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Kormos Gerő ladamóci tanító, Veres Károly lelkész, Kovács Lajos községi bíró és a ladamóci ref. presbyterium 4 képviselője.

Tárgy: Kovács Lajos és társai ladamóci egyháztagoknak és a ladamóci ref. egyház presbyteriumának Kormos Gerő tanító elleni panasza tárgyában az egyházmegye elnöksége által f. é. július 17-én 403 sz. a. hozott végzés ellen beadott felebbezés.

Előadó tanácsbíró az ügyet részletesen ösmertetvén, a presbyterium képviselői kijelentik, hogy ők csak azt kívánják, miszerint a tanító semmiféle mellékfoglalkozást ne folytasson.

Veress Károly lelkész arra kéri a bíróságot, hogy állapítsa meg, mulaszt-e a tanító iskolában, mellékfoglalkozás miatt?

Kormos Gerő tanító jelenti, hogy semmi előadni valója nincs.

Ezek után a bíróság a következő

Itéletet

hozta :

A f.-zempléni ref. egyházmegye fegy. bírósága a ladamóci ref. egyház presbyteriumának törvényes időben beadott

felebbezése folytán felülvizsgálat alá vette a f.-zempléni ref. egyházmegye elnökségének 1909. évi július 17 napján 403. sz. a. hozott végzését, mellyel Kovács Lajos és társai ladamóci ref. egyháztagok, a ladamóci ref. presbyterium és Frölinger Lipótné ladamóci lakos által, Kormos Gerő ladamóci ref. kántortanító ellen beadott panaszos ügyben a fegyelmi eljárás elrendelését mellőzte, s a felülvizsgálat eredményeképen az egyházmegyei elnökség végzése felebbezéssel meg nem támadott részének érintetlenül hagyása mellett, megfeleltetett részében, másodfokulag helyben és jóváhagyja.

Utasítja az egyházmegyei bíróság Kormos Gerő ladamóci tanítót, hogy ref. egyházi VI. t.-c. 39. §. rendelkezéséhez képest, mellékfoglalkozásaira vonatkozólag, egyházi hatóságának engedélyét kérje ki. Végül a ladamóci községi előjáróság által 1909. június 17-én kiállított községi bizonyítvány, Kovács Lajos bíró által július 29-én kiállított nyilatkozat és a ladamóci presbyterium július 25-én tartott gyűlésének kivonata Dókus László főszolgabírónak kiadatik.

Indokolás.

A felebkezés mindenekelőtt terhére rója, az egyház presbyteriuma részére kikézbcsített 403. számú végzés azon alaki hiányát, hogy az az egyházmegye világi elnöke által aláírva nem lett: megállapításával annak, hogy az iratoknál elfekvő eredeti végzés az egyházmegye gondnoka által alá van írva, miután a ladamóci egyház presbyteriuma a hivatkozott végzést nem csak elfogadta, de azt elfogadottnak kijelentve, érdemben felebbezéssel meg is támadta, ez irányu kifogása önként megszűnt.

A hivatkozott végzés Frölinger Lipótné ladamóci lakos panaszos ügyére vonatkozólag felebbezéssel meg nem támadtatván, ebben a részében jogerős.

A végzésnek Kovács Lajos és társai és a ladamóci ref. egyház presbyteriuma által beadott panaszra vonatkozó része, az egyházmegyei bíróság által, az abban felsorolt indokokon felül, még azért is helybenhagyandó volt, mert a bíróság a ladamóci ref. egyház presbyteriuma által beadott felebbezésben foglalt új bizonyító indokolás dacára Kormos Gerő ladamóci lakos terhére oly cselekményeket nem lát fenforogni,

melyeknek alapján, ellene a fegyelmi eljárás elrendelhető lenne.

A ladamóci ref. egyház presbyteriuma felebbezésében azt állítja, hogy Kovács Lajos községi bíró által kiállított bizonyítvány, mellyel Kormos Gerő tanító igazolta, hogy általa teljesített mellékfoglalkozások tanítói hivatásától el nem vonják, valótlan adatokat tartalmaz.

Megjegyzésével annak, hogy az egyházi bíróságnak egy a polgári hatóság által kiállított bizonyítvány keletkezésének körülményeit kutatni, jogában nem áll; a községi bizonyítvány, mint bizonyító okmány létezésétől eltekintve, az egyház presbyteriuma által felebbezéséhez csatolt s a ladamóci ref. elemi iskolai 1907/908., — 1908/909. évi haladási napló kivonatából megállapítja, hogy az 1907/908. évi tanévben az iskolában az oktatás közbirtokossági gyűlés miatt egy napon maradt el, és hogy az 1908/909. tanévben mindössze 9 tanítási napon nem teljesítette a tanító személyesen az oktatást, de ebből is 8 napon át a tanításban, az oda való lelkész által helyettesített.

A tanítói teendők elmulasztása tehát igazolva nincsen, de különben is Kormos Gerő tanító mellékfoglalkozásai nem olyan természetűek, melyek őt tanítói tisztségének teljesítésétől elvonhatnák, sőt a bíróság ösmerve a községi életet, nem elítélendőnek, de inkább dicsérendőnek tartja, ha egy községi tanító, természetesen tanítói kötelességének elhanyagolása nélkül, a köz érdekében oly sokoldalú tevékenységet fejt ki, mint a milyent Kormos Gerő tanító Ladamóc községben kifejt. Ilyen irányú tevékenységben pedig nem róható terhére az, ha egyes ügyekből kifolyólag, vállalt kötelessége lelkiismeretes és igazságos teljesítése közben, a község egyes lakosainak indokolatlan nehezítését vonja magára.

Kormos Gerőt mellékfoglalkozásaira vonatkozólag, az egyházi hatóság engedélyének pótlólagos kikérésére kellett utasítani, mert a törvények a mellékfoglalkozások elvállalhatását az egyházi hatóság engedélyéhez kötik.

A bíróság elvárja ugy Kormos Gerő tanító, mint Veres Károly lelkesztől, hogy ellenségeskedéseket megszüntetve, a ladamóci egyház békéjét személyes torzsalkozás által, nemcsak zavarni nem fogják, de mint az egyház főtisztviselői, a békés munkálkodásban jó példával előljárva, egymást meg-

értve, szeretetben fognak munkálkodni egyházuk felvirágoztatásában. Miután pedig a Kovács Lajos ladamóci községi bíró által kiállított „Nyilatkozat“ oly vádat tartalmaz Dókus László, a s.-ujhelyi j. főszolgabírája ellen, mely reá nézve, mint köztisztviselőre sértő, a nyilatkozat és a vonatkozó többi iratok is, neki kiadandók voltak.

Jelen ítélet a ladamóci egyház presbyteriumával és Kormos Gerő tanítóval azzal közöltetik, hogy az ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a felsőzempléni egyházmegye espereséhez beadandó s a főtiszteletű egyházkerülethez intézendő felebbezésnek van helye.

Az ítélet Dókusó László főszolgabíró és Veres Károly lelkészszel is közöltetni rendeltetik.

**A felsőzempléni református egyházmegye fegyelmi bíróságának
Kisbáriban, 1909. szeptember 6-án tartott üléséről felvett**

JEGYZÖKÖNYV.

Jelenvoltak a bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus Ernő e.-m. gondnok elnöklete alatt: Szegő Béni, Kozma Antal papi, Dókus Gyula, Bernáth Aladár világi tanácsbírák, Tudja Mihály papi tanácsbíró, mint előadó, Dr. Izsépy Tihamér e.-m. ügyész és Besseney Zénó vil. aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről Hollós János szőlőskei ref. tanító, Kozma Gedeon szőlőskei ref. lelkész és Tóth János gondnok.

Tárgy: Hollós János szőlőskei ref. tanító fegyelmi ügye.

Elnöklő gondnok indítványára ezen ügy tárgyalásából közérkölciségi szempontokból kifolyólag zárt ülést rendelt s az érdekelt felek és képviselőik kivételével a bíróság a közönséget kirekesztette.

Ezután Tudja Mihály előadó az ügyet részletesen ismertetvén, előadja, miszerint Hollós János tanító ellen az irányban merültek fel vádak, hogy leánytanítványai ellen erkölcs-telen merényleteket kísérelt meg. Ezen vádak a lelkész jelentése folytán az egyházmegyei elnökség elé kerülvén, az elnökség 267/b. 1909. és 348/1909. sz. végzéseivel nevezett Hollós János

ellen a fegyelmi eljárást elrendelte, öt állásából felfüggesztette s ellene a fegyelmi vizsgálat lefolytatását elrendelte. A vizsgálat során egyes leánygyermekek vallották ugyan, hogy nevezett őket erkölcstelen merényletekkel fenyegette, hogy azonban ily merényletet tényleg elkövetett volna, egy tanu sem vallja.

A vallomások egy része csak hallomáson alapult, a gyermekek vallomása több helyen habozó és változó volt. A felek szólási jogukra figyelmeztetvén, a lelkész és gondnok a szólási joguktól elálltak, vádlott pedig ártatlanságát hangoztatva, felmentését kéri.

Ezután a felek kizárásával lefolytatott részletes tanácskozás után a bíróság a következőleg ítél:

Ítélet :

Az egyházmegyei bíróság Hollós János szöllöskei ref. tanító fentebb részletezett fegyelmi ügyében a további eljárást beszünteti.

Indokok :

Ezen ügyben a további eljárás beszüntetendő volt, mivel a vallomásokból kitetszőleg nevezett ellen semminemű konkrét bizonyíték nem merült fel az iránt, hogy fegyelmi, vagy büntető útra tartozó bűntényt, vagy vétséget követett volna el. Ha tett is nevezett a tanuvallomások szerint valamelyes helytelen és erkölcstelen kijelentéseket, melyek rendes gondolkozású embernél megtorlásra szolgáltatnának okot, azok ez esetben nem voltak lényegesen figyelembe veendő, különös tekintettel arra, hogy nevezett vádlott szembetűnőleg nagyfokú beszámíthatatlansági képességben szenved s hogy nyugdíjazási kérelmét már beadván, nyugdíjazása kilátásba helyeztetvén, további szolgálatának esetleges hátrányait mérlegbe venni szükségtelen volt. Ezen ítélet Hollós János tanító és Kozma Gedeon lelkész szöllöskei lakosoknak azon figyelmeztetés mellett kézbesítetik, hogy az ellen joguk van 15 nap alatt az espereshez beadandó s az egyházkerületi fegyelmi bírósághoz címzendő felebbezéssel élni.

A felsőzempléni református egyházmegye fegyelmi bíróságának Kisbáriban, 1909. évi szeptember hó 6-án tartott üléséről felvett

JEGYZŐKÖNYV.

Jelen voltak: A bíróság részéről Dókus Gyula tanácsbíró elnöklete alatt Hutka József esperes társelnöksége mellett Szegő Béni, Kozma Antal, Tudja Mihály, Kádár János papi, Dókus László világi tanácsbíró, mint előadó és Dr. Bessenyei Zénó világi aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről senki sem jelent meg.

A bíróság ekként megalakulván, elnök felkérésére az előadó előadja, hogy Várady Pál volt deregnyői, jelenleg balazséri tanító az egyházmegyei bíróság által 1907. június hó 12-én hozott s az egyházkerületi bíróság által is helyben hagyott, azon ítélettel befejezett fegyelmi ügyében, melylyel nevezett egyházas tekintélyének lealacsonyítása s tanítói méltóságának megsértése miatt az egyházi törvények 10. pontjába ütköző fegyelmi vétségben bűnösnek mondatván ki, ezért a 303. §. d) pontja értelmében deregnyői tanítói állásáról minden jövedelem nélküli elmozdítással büntettetett, perújítási kérelmet adott be, melyben újabb s az elsőfokú eljárás során figyelembe nem vett bizonyítékokra hivatkozással ügyének újra leendő felvételét, új tárgyalást s ítéletet kér.

A bíróság az ügy előadása és zártkörű tárgyalás után egyhangúlag a következő végzést hozta:

Végzés:

Mielőtt a fegyelmi bíróság ez ügyben érdemlegesen határozna s az újrafelvétel tárgyában döntene, felkéri az esperest, hogy a sátoraljaújhelyi kir. törvényszéktől szerezze be Várady Pál bűntügyére vonatkozó 2844/907. b. számú iratokat, ezzel felszerelve a legközelebbi fegyelmi bíróságnak mutassa be.

A felsőzempléni ref. egyházmegye fegyelmi bíróságának Kisbáriban 1909. szeptember hó 6-án tartott üléséről felvett

J E G Y Z Ő K Ö N Y V.

Jelen voltak a bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus Ernő egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Kádár János, Kozma Antal papi, Dókus Gyula, Bernáth Aladár, Dókus László világi tanácsbírák; Szegő Benő papi tanácsbíró, mint előadó bíró és Péter Mihály papi főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

Felek részéről: Nyitray Lajos tusai lelkész.

Tárgy: Nyitray Lajos tusai lelkésznek a felsőrőcsei (Ungmege) lelkészi állásáról való lemondása.

Előadó előadja, hogy a f.-zempléni ref. egyházmegye fegyelmi bírósága 1909. március hó 30-án tartott fegyelmi bírósági ülésében az ungi egyházmegye esperese által a II. t.-c. 35. §. alapján a f.-zempléni egyházmegye espereséhez küldött átirata és Nyitray Lajos tusai lelkésznek, az ungi egyházmegye espereséhez küldött azon levele alapján, hogy a felsőrőcsei lelkészi állást csak egyhangú meghívás alapján fogadta el, holott a sárosmezőiek a választás ellen felebbezést adtak be, — azon végzést hozta, hogy az esperes szerezze be Nyitray Lajos tusai lelkésznek ezen nyilatkozatát, továbbá intézzen kérdést az ungi espereshez az iránt, hogy van-e az ungi egyházmegyének ez ügyből kifolyólag költsége s ha igen, mily címeken állott az elő és mennyi az? Nyitray Lajosnak szóban forgó nyilatkozata az ungi esperestől beszerztetvén, abból kiviláglik, hogy nevezett a felsőrőcsei lelkészi állást feltételhez nem kötötten fogadta el, továbbá az ungi esperes átirata szerint a felmerült költségek 85 koronát tesznek ki, amelyek előállottak a lelkész pályázati kérvényének átvizsgálására és a lelkészválasztás vezetésére kiküldött bizottságok fuvar- és napidíjaiból.

A f.-zempléni ref. egyházmegyének fegyelmi bírósága az előadónak, s a felek részéről jelenlévő Nyitray Lajos tusai lelkésznek meghallgatása után, zárt ülésben a következő

Ítéletet hozta:

Nyitray Lajos tusai lelkész a felsőrőcsei lelkészválasztás előkészítése és megejtése folytán felmerült 85 korona költség-

ben az E. II. t.-c. 35. §-ának 3 kikezdése alapján elmarasztaltatik. S ez összegnek az ungi egyházmegye esperesi hivatalánál 15 nap alatt való befizetésére köteleztetik. Az idevonatkozó törvény azon intézkedése alól azonban, hogy egy évre a választhatóságból kizárandó, felmentetik.

Indokok :

Nyitray Lajos tusai lelkészt a 85 korona költségben el kellett marasztalni, mert ő maga is beismeri, hogy a lelkészválasztás alkalmával felmerült költségek őt, mint a választást el nem fogadót terhelik, de másfelől fel kellett menteni a törvény azon rendelkezése alól, hogy a választhatóságtól egy évre megfosztassék, mert a bíróság elfogadhatónak találta azon mentségét, miszerint ő azon hitben élt s úgy lett előtte feltüntetve, hogy az egész gyülekezet egyértelműleg kívánja őt lelkészének és egyhangúlag fogja megválasztani, holott a választás ellen beadott kérvényből kitént, hogy az egyház tagjainak egy tekintélyes része nem szívesen látta volna őt lelkészi székében.

**A felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának
Kisbáriban, 1909. szept. 6-án tartott üléséről felvett**

JEGYZÖKÖNYV.

Jelen voltak a bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus Ernő e.-m. gondnok elnöklete alatt: Kozma Antal, Szeghő Béni, Tudja Mihály, Kádár János papi, -- Dókus Gyula, Dókus László, Bernáth Aladár világi tanácsbírák. Kádár János e.-m. papi tanácsbíró mint előadó és Sütő Kálmán e. m. papi aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

Tárgy: Idb. Kispeti István hardicsai egyháztag felebbezése.

A felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bírósága 1909. szept. 6-án Kisbáriban tartott ülésében tárgyalás alá vevén idb. Kispeti István hardicsai egyháztag felebbezését a hardicsai presbytérium ama határozata ellen, mely szerint idb. Kispeti Istvánt a Jankópál Zsuzsánnától vásárolt belhely után félzsellérségnyi egyházi adóval róttta meg, az előadó javaslatának egyhangú elfogadásával a következőleg ítelt:

Ítélet:

Idb. Kispeti István hardicsai egyháztag felebbezésével elutasítatik, a presbyterium azon intézkedése pedig, melynél fogva a Jankópál Zsuzsánnától vásárolt belhely után félzsellérségnyi egyházi adót vetett ki idb. Kispeti Istvánra, helyben hagyatik.

Indokok:

Idb. Kispeti István felebbezésében arra hivatkozik, hogy a Jankópál Zsuzsánnától megvásárolt belhely az ő ősi gazda telkén van, melyet ő részint örökölt, részint rokonaitól vásárolt, s ennek mintegy $\frac{1}{6}$ -od részét teszi, s mint ilyen gazda belhelyrész nem róható meg félzsellérség után járó egyházi adóval már csak azért sem, mivel a tagosításkor külön zsellérbelsőségnek a kérdéses belhely nem vétetett fel, s így az nem zsellérség. Hivatkozik több hardicsai egyháztagra, akiknek zsellérségük van, s azután fizetnek egyházi adót.

Ez az indokolás azonban téves. Mert mikor Kispeti István a régi tulajdonos, a kérdéses belhelyet házzal együtt Jankópál Zsuzsánna zsellérségével s az azon lévő házzal elcserélte, a csere folytán a kérdéses belhely Jankópál Zsuzsánna birtokában félzsellérség jelleget nyert s egyházi adóval is úgy lett megróva, amit Jankópál Zsuzsánna fizetett is éveken át. De ezen zsellérségi jelleget az egyházmegye közigazgatási bírósága is megerősítette folyó év márc. 30-án tartott bírósági ítéletében, midőn a felebbezéssel élt Kispeti Istvánt a presbyterium által reá jogtolanul kirótt félzsellérségi egyházi adó alól felmentette; csere folytán az ő birtokába jutott zsellérházat gazdaháznak minősítette, s a Kispeti István volt gazdaháznak pedig a csere következtében zsellérségi jelleget adott.

Miután az egyházközségben a zsellérségi belhely el nem sikkadhat, a zsellérség nem volt másra átruházható, mint a kérdéses megcserélt fundusra.

Midőn azért a presbyterium-hivatkozva az e.-m. közigazgatási bíróság ítéletére, idb. Kispeti Istvánt, mint aki e kérdéses belhelyet megvásárolta, s így vagyonában szaporulat állott be, — a félzsellérség után járó egyházi adóval meg róttá: helyesen járt el. Ennélfogva idb. Kispeti István felebbezését elutasítani, a presbyterium határozatát pedig jóváhagyni kellett.

A felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának 1909. évi szeptember 6-ik napján Kisbáriban tartott üléséről felvett

JEGYZŐKÖNYV.

Jelen voltak: Hutka József esperes és Dókus Ernő e.-m. gondnok elnöklete alatt Szegő Béni, Kozma Antal, Tudja Mihály, Kádár János papi, Dókus Gyula, Bernáth Aladár világi tanácsbírák, dr. Isépy Tihamér ügyész, Dókus László v. tanácsbíró mint előadó és Isépy Zoltán v. főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

Tárgy: Tóth József szőlőskei volt egyházgondnok panasza a szőlőskei egyház ellen.

Dókus László előadó bemutatja a szőlőskei egyház tanácsának folyó évi augusztus 28-án tartott gyűléséről felvett jegyzőkönyvet, melynek tanúsága szerint a szőlőskei egyház Tóth Józseffel egyezsége kötött, melynek erejénél fogva az egyház 70 korona perköltséget és 20 korona kamatot fizet Tóth Józsefnek.

Határozat:

A mindkét fél által elfogadott egyezés tudomásul vétetik.

E jegyzőkönyvben lévő pontokat jegyezték:

PÉTER MIHÁLY papi főjegyző az 1—4, 13, 24—33, 60. és a Nyitray féle fegyelmi pontot.

Dr. ISÉPY ZOLTÁN vil. főjegyző a 7, 18, 19, 21, 39—45, 58, 59. és a Tóth J. féle köz. s a Kormos féle fegyelmi pontot.

SÜTŐ KÁLMÁN papi aljegyző a 6, 10, 16, 22, 23, 46—56. és az id. Kis Peti féle felebbezési ügyben hozott ítéletet.

Dr. BESSENYEI ZÉNÓ vil. aljegyző az 5, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 20, 34—38, 57. és a Várady s Hollós féle fegyelmi pontokat.

TÁRGYMUTATÓ.

I. Közgyűlési ügyek :

1. A közgyűlést a templomban tartott istentisztelet előzte meg, amidőn Máthé Miklós kisazari lelkész imádkozott.
2. Dókus Ernő e.-m. gondnok a közgyűlést megnyitja.
3. Hutka József esperes indítványa a Ferenczy-ügyben.
4. Gr. Esterházy Móric köszönő levele
5. Borsii ingatlan eladása.
6. Tusai és szöllőskei tanítói nyugdíjhátralék nyilvántartatik.
7. A morvai adósság-ügy.
8. A n.-ráskai tartozás tovább is nyilvántartatik.
9. Szöllőskei adósság rendezése.
10. Jelentés több egyházból a tanítói nyugdíjhátralékról, M.-Sas és Szürnyeg tanítói nyugdíj, illetve 30 filléres tanítói nyugdíj ügye nyilvántartatik.
11. A tusai iskola ügye.
12. A lelkészek a nálok lévő egyházmegyei könyveknek a levéltárba való beszolgáltatására útasítatnak, a segélyosztó-bizottság bizonyos összeget fordítson a fontosabb könyvek bekötésére.
13. Kimutatás a vegyes nyelvű egyházak istentiszteletéről.
14. Olcsváry Lajos bodrogszerdahelyi lakos tartozása.
15. A ladamóci egyház kölcsöne további nyilvántartásba vétetik.
16. A homonnaiak azon kérelme, hogy gr. Andrassy D. által iskolára adományozott tőke kamatait a templom befedésére fordíthassák, mivel az adományozótól felelet még nem érkezett, nyilvántartatik.
17. A Mezőlaborcon építendő templom telekügye.
18. Esperesi jelentés arról, hogy úgy ő, mint az e.-m. pénztárnok a cheque és clearing forgalomba lépnek.
19. A ladamóci regálé kártalanítási ügye.
20. A ladamóci és kistoronyai gondnoki számadások megerősítése.
21. A málcai szolgalmi jog.
22. A ladamóci tanítói díjlevél-ügy.

23. A ladamóci iskolába 82 lélekszámig csak reformátusok vehetők fel.
24. A f.-zempléni egyházmegye véleménye az ingó és ingatlan javak kezelésére vonatkozó egyházkerületi szabályrendelet-javaslatról.
25. A f.-zempléni ref. egyházmegye véleménye a kanonikus órákról.
26. A bánóci egyháznak megengedtetik a rendkívüli kölcsön felvétele
27. A „Bódva völgy“ c. nyomdának ajánlata a főjegyzőnek tanulmányozás végett kiadatik.
28. Szilágyi Béla ladamóci segédlelkész a f.-zempléni egyházmegyébe bekebeleztetik.
29. Máthé Miklós kisazari lelkésszé választása.
30. A segélykérvények a segélyosztó-bizottságnak kiadatnak.
31. Az egyházmegye útasítja a lelkészeket, hogy az E. I. t.-c. 43. §-ának második bekezdését miként értelmezzék.
32. A kolbásai egyház az adócsökkentési segélyt 3 éven keresztül adósságának rendezésére fogja fordítani.
33. Orsz. közalapi segélyért folyamodott egyházak.
34. A csarnahói tanítói díjlevél megerősítése.
35. A kistráskai egyház javára történt telekkönyvi kiigazítás.
36. A ladamóci egyház örös-gerebsei birtok eladása iránti kérvénye.
37. A nagytoronyai faiskola-ügy.
38. A gálszécsi egyháznak a taksás fundus eladása iránti kérvénye.
39. A lasztoméri és gercselyi egyházak az iskolai ingatlanokat haladéktalanul írják át az egyház nevére.
40. A nagytoronyai építési terv és költségvetés megerősítése.
41. A nagytoronyai egyház építési szerződése megerősítettik.
42. Munkácsi Süteő István a gálszécsi egyháznak 1000 korona alapítványt adott.
43. A lelkészek nyugdíj- és özvegy-árvagyámintézeti járulékának kimutatása 1909-ről.
44. A migléczi építési terv, költségvetés és egyénenkénti kiadás az egyháznak ismételt tárgyalás végett visszaadatik.
45. Horkay Bertalan sátoralja-újhelyi segédlelkész az egyházmegyébe bekebeleztetik.

46. A gálszécsi és miglészi vasúti kisajátítási tőke nyilvántartatik.
47. A nagytoronyai rendkívüli adókiivetés megerősítettik.
48. Ónody Zoltán kistráskai tanítót szószéki szolgálataiért az egyháza díjazza, különben felmentetnék a rendszeres szószéki szolgálatok alól.
49. Gálszécsen a lelkészi és tanítói díjlevél nem szorult átalakításra.
50. Kun József szőlőskei tanítóvá választását az egyházmegye nem hagyja jóvá.
51. Böszörményi Sándor homonnai lelkész vallástanítói úti-költség iránti kérvénye a segélyosztó-bizottságnak kiadatik.
52. Több egyház előljáróságának s tanítójának útasítás adatik az iskolai és tanítási hiányok megszüntetése tárgyában.
53. Az abarai tanítói kör elnökévé Zsoldos Ferencz n.-ráskai tanító választatott meg.
54. A tanítóegyesület alapszabálya a vallás- és közoktatás-ügyi miniszterhez felterjesztetett.
55. A tanügyi bizottság jegyzőkönyve alapján több egyháznak, lelkésznek, tanítónak, az egyház és iskolalátogatóknak útasítások adatnak az iskolai és tanítási hiányok megszüntetése, illetőleg ellenőrzésére.
56. A ladamóci presbytérium által felosztatott énekkar ismét visszaállítandó.
57. Az időszakai bíróság tagjai.
58. Egyházkerületi képviselők.
59. Jegyzőkönyv hitelesítői.
60. A jegyzőkönyv meghitelesítése.

Bírósági ügyek.

- I. Kovács Lajos és társai ladamóci lakosok fegyelmi panasza Kormos Gerő ottani tanító ellen.
- II. Hollós János szőlőskei tanító fegyelmi ügye.
- III. Várady Pál volt deregnyői, jelenleg balazséri tanító perújítási kérelme.
- IV. Nyitray Lajos tusai lelkész fegyelmi ügye
- V. Id. Kispeti István hardicsai egyháztag felebbezése a presbytérium adókiivetése ellen.
- VI. A Tóth József szőlőskei volt gondnok és a presbytérium között létrejött egyezség tudomásul vétetett.

BETŰRENDES MUTATÓ.

Abara 55. t.
Alsómihályi 52.
Bánóc 26.
Bernátl. Aladár 57, 58, 59.
Borsi 5.
Böszörményi Sándor 51.
Csarnahó 34, 55. s.
Deregyő 55. i.
Dókus Ernő 2.
Dókus Gyula 57, 59.
Dókus László 57, 58, 59.
Egyházak 31, 59. á.
Egyházlátogatók 6, 10, 52.
Egyházmegyei ügyész 57.
Esperes 44.
Garany 55. c.
Gálszécs 38, 42, 46, 49.
Gálszécsi tanító 55. u.
Gercsely 39.
Gercselyi lelkész 55. m.
Hollós János fegy. bír.
Homonna 16.
Horkay Lajos 45.
Hutka József esperes 3.
Imreg 33, 52. b, 55. c, 55. r
Ingó, ingatlan javak 24.
Iskolalátogatók 55. b, 55. s.
Isépy Zoltán 58.
Jegyzői kar 59.
Kanonikus órák 25.
Kádár János 58.
Kisazari tanító 55. k.
Kisráska 35, 48, 55. i.
Id. Kispeti István köz. bír.

- Kistoronya 20, 55. t.
 Kolbása 32, 55. t.
 Kormos Gerő fegy. bír.
 Kozma Antal 58.
 Kozma Gedeon fegy. bír.
 Kovács Lajos és társai fegy. bír.
 Ladamóc 19, 20, 22, 23, 36, 52, 55. c, 56.
 Ladamóci tanító 55. ó.
 Lasztomér 13, 39, 55. d.
 Lasztóci lelkész 55. x.
 Lelkészek 12, 55. y.
 Magyarsas 10, 52. b, 55. c, 55. p.
 Málca 13, 21.
 Máthé Miklós 1, 29.
 Mezőlaborc 17.
 Migléc 33, 44, 46.
 Migléci tanító 55. g.
 Morva 7.
 Nagybári 55. é.
 Nagybári tanító 55. s.
 Nagykázmér 33.
 Nagyráska 8.
 Nagytoronya 33, 37, 40, 41, 47, 52. c.
 Nagytoronyai tanító 55. s.
 Nemes Lajos 58.
 Nyitray Lajos fegy. bír.
 Olcsváry Lajos 14.
 Ónody Zoltán 48.
 Papi főjegyző 27, 58.
 Segélyosztó biz. 12. 30.
 Szalók 55. d, 55. j.
 Szalóki tanító 55. j.
 Szegő Benő 57.
 Szemere Miklós 55. l.
 Szilágyi Béla 28.
 Szöllőske 9, 50, 52. é. köz. bír.
 Szürnyeg 10, 33, 52. b.
 Szürnyegi tanító 52. b, 52. g.
 Tanítók 55. y.
 Tóth József köz. bír.

Tudja Mihály 57.
Tusa 6, 11, 13, 55. d.
Tusai lelkész 55. f.
Tusai tanító 55. f.
Zemplén 55. c, 55. é.
Zempléni tanító 55. u.
Várady Pál fegy. bír.
Vásárhely 55. d.
Vásárhelyi tanító 55. k.
Veres Károly fegy. bír.
Virág József 57, 58.

